



Przygotowanie do badania Tomografii Komputerowej z podaniem środka kontrastowego

Data badania:godzinana czczo, ze skierowaniem od lekarza zgłosić się do pracowni.

Godzina badania może ulec zmianie z przyczyn niezależnych.

Zgłosić się na badanie 20 min. przed ustaloną godziną w celu rejestracji oraz wypełnienia zgody na badanie.

W przypadku **BADANIA BRZUCHA z podaniem środka kontrastowego** pacjent zgłasza się na badanie nie później jak 1 godzinę przed ustalonym czasem i przynosi ze sobą 1 litr wody niegazowanej oraz dodatkowe płyny, który będzie mógł spożyć po wykonaniu badania.

O konieczności dożylnego podania środka kontrastowego decyduje lekarz kierujący na badanie .

CIAŻA jest bezwzględnym przeciwwskazaniem do badania TK!

PRZED BADANIEM (Z KONTRASTEM) PACJENT POWINIEN:

- Jeżeli choruje na cukrzycę i przyjmuje metforminę - odstawić ten lek na 24 godziny przed badaniem i 24 godziny po badaniu TK z użyciem kontrastu oraz skonsultować się z lekarzem leczącym cukrzycę w celu ustalenia terapii na czas przerwy w przyjmowaniu metforminy.
- Wykonać badanie krwi w celu oznaczenia poziomu kreatyniny i/lub współczynnika GFR (wynik jest ważny 2 tygodnie).
- W dniu poprzedzającym badanie należy wypić dodatkowo 1- 2 litry płynów (wody niegazowanej, niesłodzonych soków, herbaty).
- W dniu badania nie należy powstrzymywać się od picia wody niegazowanej w zwykłej ilości.
- Należy zażyć stale przyjmowane leki zgodnie z zaleceniami oraz **POZOSTAĆ NA CZCZO**, jeżeli badanie wykonywane jest w godzinach popołudniowych - można zjeść lekkostrawne śniadanie.
- **Na 5 godzin przed badaniem zabrania się przyjmowania jakichkolwiek posiłków, palenia tytoniu.**
- Osoby posiadające wyłonioną stomię, proszone są o zabranie dodatkowego woreczka stomijnego (podyktowane zwiększonym spożyciem wody).

CO NALEŻY DOSTARCZYĆ NA BADANIE:

- SKIEROWANIE na badanie TK z rozpoznaniem lekarskim.
- Aktualny wynik kreatyniny i/lub współczynnika GFR(ważny 2 tygodnie).
- Wyniki wcześniejszych badań obrazowych (zdjęcia Rtg, USG, TK i MR oraz opisy badań) oraz dokumentację z przebiegu leczenia (karty informacyjne z leczenia szpitalnego, wyniki badań).
- Dokument tożsamości z numerem PESEL.
- **Osoby wymagające okularów do czytania proszone są o zabranie ich ze sobą.**

WAŻNE INFORMACJE

- Pacjent powinien ubrać się w wygodne, wolne od metalowych elementów ubranie, wolne od elementów, takich jak zamki błyskawiczne, fiszbiny itp. Do badania nie trzeba się rozbierać, należy zdjąć biżuterię i protezy dentystyczne.
- Przed planowanym badaniem należy się zważyć.

PRZEBIEG BADANIA

- Większość badań z zastosowaniem tomografii komputerowej przebiega podobnie. Pacjent kładzie się na specjalnym ruchomym stole i podczas badania pozostaje w pozycji leżącej, najczęściej na plecach, ewentualnie na boku lub na brzuchu, w czasie gdy stół przesuwa się przez pierścień tomografu personel medyczny opuszcza pomieszczenie z aparatem TK, ponieważ stacja komputerowa, który przetwarza informacje o obrazie, znajduje się w osobnym pomieszczeniu, z którego technik obsługuje skaner i monitoruje badanie.
- Badanie jest bezbolesne, zdarza się, że pacjenci mogą mieć nieprzyjemne odczucia związane z podaniem środka kontrastowego, ale nie jest to regułą. Nad pacjentem czuwa technik elektroradiologii, lekarz i pielęgniarka, a polecenia wydawane są przez mikrofon.
- Podczas badania pacjent może zostać poproszony o wstrzymanie oddechu i bezruch, gdyż poruszenie ciała, może spowodować błędy na uzyskanych obrazach, co może wiązać się z niemożliwością uzyskania diagnostycznych wyników.

PRZECIWWSKAZANIA DO PODANIA ŚRODKÓW KONTRASTOWYCH:

- Powikłania po poprzednim podaniu środka kontrastowego - Alergia (wyraźne reakcje uczuleniowe np. na niektóre leki lub pokarmy)
- Aktywna astma oskrzelowa (leczona lekami przeciwastmatycznymi z napadami astmatycznymi w wywiadzie).
- Czynna nadczynność tarczycy (choroba nieleczona lub wysoki poziom hormonów tarczycy mimo leczenia).
- Szpiczak mnogi, paraproteinemia Waldenstroma. - Leczenie jodem radioaktywnym.
- Pacjenci z niewydolnością nerek lub z wynikiem kreatyniny powyżej 2- nie wykonujemy badań z kontrastem bez wyraźnej zgody specjalisty nefrologa.

ZALECENIA DLA OSÓB Z CUKRZYCĄ

- Przed badaniem pacjent powinien poinformować personel medyczny o zażywanych lekach i poziomie cukru.
- Jeżeli pacjent przyjmuje metforminę - odstawić ten lek na 24 godziny przed badaniem i 24 godziny po badaniu TK z użyciem kontrastu oraz skonsultować się z lekarzem leczącym cukrzycę w celu ustalenia terapii na czas przerwy w przyjmowaniu metforminy.
- Pacjenci, którzy mają wykonane badanie w godzinach rannych i przedpołudniowych **nie przyjmują** rannej dawki insuliny, oznaczają poziom cukru i pozostają na czczo do badania.
- Badania przeprowadzone w godzinach popołudniowych, zaleca się zjedzenie lekkiego śniadania oraz zażycie leków przeciwcukrzycowych z wyjątkiem metforminy (insulinę należy zredukować do aktualnego poziomu cukru i spożytego posiłku lub wcześniej ustalić z lekarzem kierującym na badanie)
- Na 5 godzin przed badaniem zabrania się przyjmowania jakichkolwiek posiłków w tym także insuliny.
- **Prosimy o zabranie glukometru, insuliny, kanapki (posiłku), glukozy w żelu lub w kostkach.**

PO BADANIU

- Po badaniu z podaniem środka kontrastowego pacjent dla bezpieczeństwa jest proszony o spędzenie kilkudziesięciu minut na terenie pracowni. **Należy BEZZWŁOCZNIE poinformować lekarza lub personel medyczny, jeśli wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane.**
- Jeśli nie wystąpią działania niepożądane, to pacjent może opuścić teren placówki.
- Chorzy z cukrzycą mogą spożyć posiłek i podać insulinę zgodnie z zaleceniem lekarza kierującego na badanie.
- Pacjent proszony jest o wypicie po dwa litry płynów dziennie przez kolejne dwa dni, gdyż obfite spożywanie płynów ma na celu sprawne wydalanie środka kontrastowego z organizmu.
- Nie prowadzić pojazdów oraz nie obsługiwać maszyn, wskazane jest przybycie na badanie z osobą

towarzyszącą.

REAKCJE NIEPOŻĄDANE PO PODANIU ŚRODKÓW KONTRASTOWYCH:

W Pracowni Tomografii Komputerowej stosujemy nowoczesne niejonowe środki kontrastowe, cechujące się wysoką tolerancją i niskim ryzykiem działań niepożądanych. Jak każdy lek, środek kontrastowy może powodować działania niepożądane, chociaż nie u każdego one wystąpią.

Działania niepożądane związane z dożylnym stosowaniem jodowych środków kontrastowych zwykle są przejściowe i mają niewielkie nasilenie.

Najczęściej występują nudności, wymioty, uczucie ciepła, chrypka.

W przypadku doustnego przyjęcia kontrastu najczęściej mogą wystąpić wymioty, nudności, biegunka. Większość reakcji ubocznych występuje w ciągu pierwszej godziny od podania, jednak niekiedy dochodzi do reakcji opóźnionych (po kilku godzinach lub kilku dniach od podania). Możliwe są reakcje rzekomoalergiczne, w tym ciężkie reakcje (wstrząs), które wymagają interwencji medycznej. Pierwszymi objawami ciężkiej reakcji mogą być: łagodny obrzęk twarzy, ust, języka, gardła, kaszel, swędzenie, katar, kichanie i pokrzywka.

Należy BEZZWŁOZNIE poinformować lekarza lub personel medyczny, jeśli wystąpią wymienione powyżej objawy lub trudności w oddychaniu.